

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Spes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

VICTORIA. CAP. XII.

AN vero eadē causa victoriæ hieroglyphicum per oleam indicari nonnulli prodiderint, quod ex ea veteres trophæa conſtituere conſueverint, an quia victorib. ex oleaſtro corona plurimum patet, in ambiguo eſt: dubio procul enim Olympionicæ oleaſtro coronabantur, ut Ariſtoteles, oleæ ſpecie, quæ quidem ea de cauſa appellatur: folia enim coronis huiusmodi dedicata, contrario quodam modo habent cum reliquis foliis; alia ſiquidem quod albicat interius claudunt, virore forniſſecus patefacto: hæc vero intra ſe quod viride eſt inſinuant, quod candidū habent foras ſpectandū exponunt. Adjunt vero Herculem Pæoneum, Epimedeſem, Jaſiumq; & Idam fratres, ex Ida Cretenſi in Elidem delatos, ibiq; Herculeſem, qui natu maximus erat, reliquis certamen fratrib. propoſuiſſe, victoreſq; oleaſtro coronari, quam plantam ipſe ex Hyperboreis regionibus in Græciam detulſiſſet: cujus rei meminit Paufanias. Olympia. Et apud Pindarum legas cum ex oleaſtro lucum ſeviſſe, quem victoribus dedicari. Nam & Ariſtander & Alexandri Magni vates oleum victoriæ, ſed laborioſæ ſignum eſſe interpretatus eſt. Cum n. Rex ad Oxum flumen applicuiſſet in Sogdianos mo-

Bvens, caſtris poſitis non procul ab ejus tabernaculo gemini fontes repente exorti, alter aqua, alter oleo fluxere. Conſultis vatibus, Ariſtander reſpondit, olei fontem, laborem quidem, ſed & victoriam promittere: unguntur enim athletæ, & olea victores coronantur. Unde in antiquorum memoriis nonnunquam legas legatum oleum, ut Reate, T. Fundilius Gemilius v. Auguſtalis H. S. xx. dedit, ut redditi ejus ſummæ, die natali ſuo III. Kal. Febr. præſentes veſcerentur, & ob dedicationem ſtatuarum decurionibus & ſeviris, & juvenibus ſportulas, & populo epulum, & oleum eadem die dedit: oleum nimirum ad gymnica certamina quæ funeralibus celebrari conſueverunt. Neq; vero prætereundum P. nathenaicis, quæ in Palladis gratiam celebrantur, olei vas plenum victoribus dari ſolitum, quod olium in venerit Minerva quamvis non deſint, qui oleam inventam à Mercurio tradant, non à Pallade. Sed enim cur oleæ ramus in Mercurii manu poneretur, ſuperius expoſuimus. Sane quidem non ignoramus miniſtros triumphantium oleagineis coronis uti ſolitos in honorem Minervæ, quæ belli dea putabatur, & hinc illi Bellonæ nomen. Unde illud apud Maronem, *Præſes Tritonia*

Eneid. l. 11
Xerxes omnium.

*C*belli Xerxes tamen ſefellit inſomnium, quo ſibi viſus eſt coronam oleagineam geſtare, ex arbore, cujus ramis terra tota occuparetur, quod eum maxime impulit, ut tanto belli apparatu in Græciam traſſeret. ubi poſtmodum magna victus clade, turpiſſimam fugam arripuit.

PINGUEDO. CAP. XIII.

Sæta noſtrorum literæ ubertatem interdum per hieroglyphicum oleæ acceperunt: nam eam pinguedinis & ſætoris cujuſdam ubertatis ſignum eſſe ex eo perſpicias, quod libro Judicum cum à ſterilibus arboribus olea ad imperium accerſeretur, reſpondit ea, nolle ſe pinguedinem ſuam dereſquere, quæ uſui & Diis & hominibus haberetur. Apud Horatium, & ſæta de pinguiſſimis olivæ ramis arborum, habetur.

Judic. c. 9.
Horat. l. 3. Carm. Ode 11.

HILARITAS. CAP. XIV.

ET pro hilaritate oleum poni in iſdem Divinis literis invenias, ut Pfalm. xcii. *Senectus mea in oleo pingui, ubi interpretes per oleum hilaritatem exponunt, citantq; ex alio Pfalm. nempe 104. locum, ut exhibet et faciem in oleo.* In iſdem Divinis literis invenitur cibus panis non fermentati, collyridonque oleo conſperſarum, & obunctorum oleo laganorum: per quæ, ut Hieroſolymitanus Heſychius interpretatur. Apoſtolorum doctrina, legis eloquium & myſtica Prophetarum verba intelliguntur. Obunctorum Propheta, quia res non ita liquida, neque tam opulenter explere. Conſperſe collyrides quæ paſſim doctrina Chriſti, legis utitur testimoniis: de Chriſto enim Moyses locutus eſt. Panes vero nulli non adjiciuntur obſonio, pleniffimeque hominem paſcunt, magiſque omnino nutriunt, veluti Apoſtolorum traditiones, quæ eadent & Chriſti documenta ſunt, in omni vita tenore coloreq; uſui veniunt, & opulentiffime ſufficiunt.

Myſticus olei ſenſus.
Hinc genua vivunt apud Horat. pra

SPEES. CAP. XV.

Sæta & ſpei ſimulacrum olea propter continuam viriditatem; nam noſtro etiam tempore Virorem multi pro Spe ponunt. Hinc ſimiles nos eſſe oleæ Baſilius expret, quo gravidi refertique fructibus,

bus,

*Inveni ad
huc spem
pleno.*

bus, numquam spe denudamur, & quia miserationis etiam indicium eam esse ostendimus, omni, ut
idem inquit, tempore misericordiae munus exercentes, fecunditatis ac ubertatis ejus, quae semper u-
berrima est, amulivademus. Quod vero proditum est Jovem olea coronari solitum, id ea de causa
factum Phurnutus putat, quod in ea viriditatis perennitatem & pinguedinem animi ducit et antea;
Deum omnium bonorum autorem, fecundissima utilissimaque omnium arbore insigniri placuit.
Alii dicunt propter glaucedinem, quae sit caelo propemodum similis; nam & id ad historiam addunt,
ut à Pallade, quae Glaucopis dicitur, producta credatur, de qua quidem fabellam ex Marco Varro
recitare non pigeat. Enata forte in Athenarum arce oliva arbore, sed & quarum scaturigine mox e-
manante, Cecropem per id temporis Regem, animo ad haec prodigia obnoxio. sane quam terrum,
& ne futurarum forte calamitatum haec portenta forent praenuncia, sciscitatum Apollinis oraculum
missos certos homines, qui & ostenticius perquirent, & averruncanda Deorum ira, si quid illi
minitarentur ostento, rationem discerent. Legatis vero post sciscitationem respondisse Pythiam,
jussisseque interim illis bono essent animo, neque enim ostentum id hominum malo alicuius factum, sed
deorum duorum contentione certantium inter se, uter eorum Athenis imponendi nominis auctor
esse debeat: per oleam enim Minervam, per undam Neptunum significari, & quae sequuntur ad hoc
pleraque alia, quae de industria missa facio. Porro de deorum concilio, ut apud Ovidium est, plerique o-
mnes tradidere, decessisse eos, ut is imponendi nominis auctor esset, qui rem humano generi utili-
orem protulisset. Oliva quidem quantas habeat utilitates nemo non novit. Unde vero quanto sit
mortalibus usui, loco suo declaratum à nobis est. Sedenim oleam ideo praetiam ajunt, pronuncia-
tumque pro Pallade, quia arbor ea pacis indicium haberetur. Pacem vero bonorum omnium opu-
lentiam & ubertatem secum afferre, parentes nostri forsitan experimento cognoverunt. Nos Italia u-
niversa per tot annos assiduo continenti que bello afflicta, vix ejus felicitatis famam, ut dicere Ho-
merus, audivimus.

*Ovid. lib.
6. Metam.*

FRUGALITAS. CAP. XVI.

*D. Laert. in
Diogene
Cynico.
Minerva
cur dicitur
olea.*

QUAMVIS autem tanta sit lata pinguedine, est tamen & frugalitatis indicium oliva, de qua sepe lo-
gas, ejusmodi baccas apud veteres parsimoniae causa appositae, & à Platone lauto etiam con-
vivio, deliciis contemptis, esitatas. Eodemque constat in convivio quodam oleis vescentem, irrisum à
Diogene, qui dixerit, *Si sic prandisses, non ita conares*, qui scilicet sentiret, non esse id frugalitatis, sed
stomachi lauto prandio gravati. Quod vero pertinet ad Minervam, quae innupta, quae virgo perhibe-
tur, merito eo sibi oleam asciscit, cum puritate pudicitiaque non minus olea quam Minerva delecte-
tur. Graeci enim, ut Rutilius Taurus ait jubent olivam, cum plantatur & legitur, à mundiis pueris et
que virginibus operandum, credo, inquit, recordati, arbori huic esse praesidem castitatem Florenti-
nus quoque libro *De re rustica*, adeo puram esse oleam tradit, ut collectores etiam non nisi puros a-
met, qui cum ad olivationem accedunt, jurant se non aliunde quam ab uxore sua venire, ut anno
insequenti uberiorem proventum exhibeant. Praecipue vero ajunt Anazarbi, quae Celicæ est civi-
tas, oleas esse fecundissimas, quoniam à castis tantummodo pueris colantur. Sed neque illud dissimu-
landum, tametsi ridiculum, quod apud auctores Graecos, qui nihil non ausi sunt mandare literis, in-
venias, amuletum praesentaneum ad capitis dolorem esse si olea folio Minervae nomen, ad usum
scilicet, inscribatur, ipsumque folium filo religetur ad caput in coronae modum.

DE VITE. CAP. XVII.

OFFERT vero se post oleam Vitis, neque minoris ipsa utilitatis, ut non immerito multis & his in-
gnibus atque praeclearis sit hieroglyphicis decorata.

LÆTITIA. CAP. XVIII.

QUORUM illud praecipuum & omnium praerogatio celebratum, ut per eam lætitia intelligatur: id
non Aegyptii tantum, verum & Philosophi & Poetae Latini Graecique omnes eodem admiscere
consensu. Sed ut plurima super hoc à Platone & ab Homero dicta, dissimulem, nonne Divinae etiam
literae